

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувачка ступеня доктора філософії **Євгенія Русланівна Продоус**, 1997 року народження, громадянка України, освіта вища – у 2022 році закінчила магістратуру Харківського національного університету мистецтв за спеціальністю 025 Музичне мистецтво.

Виконала акредитовану освітньо-наукову програму підготовки доктора філософії «Музичне мистецтво».

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського Міністерства культури та інформаційної політики України від 29 червня 2026 року № 122, у складі:

ДОВЖИНЕЦЬ Інна Георгіївна – доктор мистецтвознавства, професор, професор кафедри загального та спеціалізованого фортепіано Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського – **голова**;

ЛОЗЕНКО Катерина Олександрівна – кандидат мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри інтерпретології та аналізу музики Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського – **рецензент**;

ОБОЛЕНСЬКА Марія Михайлівна – кандидат мистецтвознавства, викладач кафедри інтерпретології та аналізу музики Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського – **рецензент**;

РЯБУХА Наталія Олександрівна – доктор мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри фортепіано Харківської державної академії культури – **опонент**;

РИНДЕНКО Оксана Валеріївна – кандидат мистецтвознавства, доцент, декан історико-теоретичного, композиторського та іноземних студентів факультету, професор кафедри спеціального фортепіано №2 Національної музичної академії України – **опонент**

на засіданні 26 серпня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 02 Культура і мистецтво **Продоус Євгенії Русланівні** на підставі публічного захисту дисертації «**Стильові домінанти музичного виконавства XX–XXI століть (на матеріалі творчості М. Аргеріх та Н. Штуцманн)**» за спеціальністю 025 Музичне мистецтво.

Дисертацію виконано в Харківському національному університеті мистецтв імені І.П. Котляревського Міністерства культури України.

Науковий керівник – **ШАПОВАЛОВА Людмила Володимирівна**, доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри інтерпретології та аналізу музики Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого державною мовою рукопису, що містить науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень. Дисертація є завершеною і самостійною науковою працею. Актуальність обраної теми дослідження обумовлена: 1) засадничою роллю виконавства у музичній культурі XX – XXI століть; 2) нагальною потребою музикознавства з'ясувати функції стильової домінанти як маркера специфіки виконавської творчості; 3) відсутністю спеціальних праць, присвячених видатним виконавицям – М. Аргеріх та Н. Штуцманн, творчість яких слугує блискучою ілюстрацією для розв'язання означеної проблематики. Дисертація висвітлює значущі для сучасної науки питання, має наукову новизну та практичну цінність, містить низку нових, актуальних та достовірних результатів, що засвідчують важливість проведеного дослідження для сучасного музикознавства та мистецької практики. Вимоги щодо оформлення дисертації виконано.

Здобувач має 3 наукові публікації за темою дисертації у спеціалізованих фахових виданнях, затверджених МОН України:

1. Продоус, Є. (2022). Стильові домінанти музичної творчості Марти Аргеріх. Аспекти історичного музикознавства, 28, 84–100. DOI: <https://doi.org/10.34064/khnum2-28.05>
2. Продоус, Є. (2024). Специфіка формування стильових домінант у вокальному виконавстві (на прикладі творчості Н. Штуцманн). Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти, 71, 107–121. DOI: <https://doi.org/10.34064/khnum1-71.06>
3. Продоус, Є. (2025). Романтична стильова домінанта як естетична універсалія сучасного виконавства. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти, 77, 44–60. DOI: <https://doi.org/10.34064/khnum1-77.03>

У дискусії взяли участь, поставили питання та висловили зауваження:

РЯБУХА Наталія Олександрівна – доктор мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри фортепіано Харківської державної академії культури – опонент, із питанням, зокрема: чи можна вважати поняття «домінанта» міжвидовою мистецтвознавчою категорією та як воно осмислюється в інших видах мистецтва?

На питання здобувачка надала повну відповідь, яка задовольнила опонентку, зокрема наголосила на міжвидовому характері поняття домінанти. У театральному мистецтві воно функціонує як структурна домінанта; в образотворчому мистецтві, графіці та дизайні – як композиційна; в архітектурі та містобудуванні – як архітектурна домінанта. Окремо було згадано супрематизм К. Малевича як принцип верховенства певної художньої якості.

РИНДЕНКО Оксана Валеріївна – кандидат мистецтвознавства, доцент, декан історико-теоретичного, композиторського та іноземних студентів факультету, професор кафедри спеціального фортепіано №2 Національної музичної академії України – опонент, із питанням, зокрема: чи можна спостерігати у творчості М. Аргеріх та Н. Штуцманн динаміку й варіабельність стильової домінанти впродовж творчого шляху та які чинники є вирішальними для визначення домінуючої якості їх виконавського стилю?

На питання здобувачка надала повну відповідь, яка задовольнила опонентку, зокрема зазначила, що стильова домінанта є відносно сталою, але динамічною характеристикою. У М. Аргеріх романтична домінанта зберігається, змінюючи способи реалізації від віртуозно-емоційної експресії до більшої інтимності та діалогічності ансамблевого музикування; у Н. Штуцманн простежується взаємодія історично інформованої та романтичної домінант, що по-різному проявляється у вокальній і диригентській діяльності. Серед чинників формування та трансформації домінанти названо виконавську школу, репертуар, професійний досвід, зміну творчих ролей і середовище, а вирішальним – особистість виконавця та її художню еволюцію.

ЛОЗЕНКО Катерина Олександрівна – кандидат мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри інтерпретології та аналізу музики Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського – рецензент, із питанням, зокрема: яким чином позасвідомі установка, на яку спирається поняття домінанти в теорії Д. Узнадзе, трансформується у свідомий процес художнього мислення та прийняття виконавських рішень?

На питання здобувачка надала повну відповідь, яка задовольнила рецензентку, зокрема зазначила, що позасвідомі установка і свідоме художнє мислення становлять послідовні рівні єдиного процесу: установка задає загальну внутрішню спрямованість особистості, сформовану досвідом, світоглядом, професійною школою та естетичними цінностями, а художнє мислення реалізує її через конкретні рішення – вибір репертуару, темпу, артикуляції, фразування, агогіки, способу побудови форми та характеру комунікації. Системне повторення таких принципів у різних творах і жанрах дозволяє говорити про стильову домінанту.

ОБОЛЕНСЬКА Марія Михайлівна – кандидат мистецтвознавства, викладач кафедри інтерпретології та аналізу музики Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського – рецензент, із питанням, зокрема: чи можна вважати запропонований алгоритм визначення стильової домінанти універсальним для будь-якого виконавця та які критерії є необхідними для такого аналізу?

На питання здобувачка надала повну відповідь, яка задовольнила рецензентку, наголосивши, що запропонований алгоритм має універсальний характер як метод аналізу, хоча результати його застосування до різних виконавців можуть відрізнятися. Аналіз рухається від художньо-естетичного контексту й репертуарних пріоритетів до ставлення до авторського тексту, форм музикування, комунікації та конкретних параметрів звучання. Принциповими критеріями визначено системність і повторюваність певного художнього принципу в різному репертуарі, жанрах і періодах творчості, а також його перевірку шляхом порівняльного аналізу.

ДОВЖИНЕЦЬ Інна Георгіївна – доктор мистецтвознавства, професор, професор кафедри загального та спеціалізованого фортепіано Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського – голова, із питаннями, зокрема: якими базами даних Ви послуговувалися у формуванні репертуарних переваг М. Аргеріх і чи є додатки А–Е особистим внеском здобувачки у систематизацію виконавського переліку піаністки; а також чи пов’язана прихильність виконавців до інструментів певних брендів зі стильовою домінантою та чи впливає музичний інструментарій загалом на її формування?

На питання здобувачка надала повні відповіді, які задовольнили голову ради. Зокрема, зазначила, що репертуар М. Аргеріх систематизувався на основі матеріалів звукозаписних компаній, концертних програм, аудіо- і відеозаписів, інтерв’ю та критичних матеріалів. Додатки А–Е є авторською аналітичною систематизацією, а не претензією на вичерпну дискографію: у зведеному корпусі представлено 184 твори – 84 сольні та 100 ансамблевих. Щодо інструментарію наголошено, що сам інструмент або його бренд не формує стильову домінанту, однак може бути важливим ресурсом, індикатором і матеріальним засобом її звукової реалізації.

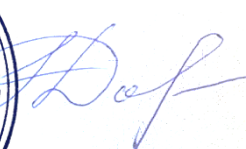
Результати відкритого голосування
«За» проголосували 5 членів ради,
«Проти» проголосувало 0 членів ради,
«Утрималися» проголосувало 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує **Продоус Євгенії Русланівні** ступінь доктора філософії з галузі знань 02 Культура і мистецтво за спеціальністю 025 Музичне мистецтво.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової
спеціалізованої вченої ради

 Довжинець І.Г.